

Slovenské vydanie

Právne predpisy

Zväzok 62

12. júna 2019

Obsah

I *Legislatívne akty*

SMERNICE

★ **Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/904 z 5. júna 2019 o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie ⁽¹⁾** 1

⁽¹⁾ Text s významom pre EHP

I

(Legislatívne akty)

SMERNICE

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/904

z 5. júna 2019

o znižovaní vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 192 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

so zreteľom na stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Výboru regiónov ⁽²⁾,

konajúc v súlade s riadnym legislatívnym postupom ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Vysoká funkčnosť plastov a pomerne nízke náklady na ne vedú k tomu, že tento materiál sa čoraz viac stáva všadeprítomnou súčasťou každodenného života. Hoci plasty zohrávajú v hospodárstve užitočnú úlohu a v mnohých odvetviach majú neodmysliteľné využitie, ich stále častejšie využívanie v krátkodobom uplatnení, ktoré nie je určené na opätovné použitie alebo nákladovo efektívnu recykláciu, znamená, že súvisiace modely výroby a spotreby sú čoraz neefektívnejšie a lineárnejšie. Z tohto dôvodu, a v kontexte akčného plánu pre obehové hospodárstvo stanovenom v oznámení Komisie z 2. decembra 2015 s názvom „Kruh sa uzatvára – Akčný plán EÚ pre obehové hospodárstvo“, Komisia v Európskej stratégii pre plasty stanovenej v jej oznámení zo 16. januára 2018 s názvom „Európska stratégia pre plasty v obehovom hospodárstve“ dospela k záveru, že sa musí riešiť neustále zvyšovanie tvorby plastového odpadu a únik plastového odpadu do životného prostredia, najmä do morského prostredia, v záujme dosiahnutia obehového životného cyklu plastov. Európska stratégia pre plasty je krokom k zavedeniu obehového hospodárstva, v rámci ktorého sa pri navrhovaní a výrobe plastov a plastových výrobkov plne zohľadňuje potreba opätovného používania, opravovania a recyklácie a v ktorom sa vyvíjajú a propagujú udržateľnejšie materiály. Závažný negatívny vplyv niektorých plastových výrobkov na životné prostredie, zdravie a hospodárstvo vytvára potrebu vytvorenia osobitného právneho rámca na účinné zníženie týchto negatívnych vplyvov.
- (2) Cieľom tejto smernice je presadzovať prístupy zamerané na obehové hospodárstvo, v rámci ktorých sa uprednostňujú udržateľné a netoxické opätovne použiteľné výrobky a systémy opätovného použitia pred jednorazovými výrobkami s cieľom predovšetkým znížiť vznik odpadu. Takéto predchádzanie vzniku odpadu je na vrchole hierarchie odpadového hospodárstva zakotvené v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES ⁽⁴⁾. Táto smernica prispieje k dosiahnutiu cieľa trvalo udržateľného rozvoja Organizácie Spojených národov (OSN) č. 12, ktorým je zabezpečenie udržateľných spôsobov spotreby a výroby, ktorý je súčasťou Agendy 2030 pre udržateľný

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 62, 15.2.2019, s. 207.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 461, 21.12.2018, s. 210.

⁽³⁾ Pozícia Európskeho parlamentu z 27. marca 2019 (zatiaľ neuverejnená v úradnom vestníku) a rozhodnutie Rady z 21. mája 2019.

⁽⁴⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/98/ES z 19. novembra 2008 o odpade a o zrušení určitých smerníc (Ú. v. EÚ L 312, 22.11.2008, s. 3).

rozvoj prijatej Valným zhromaždením OSN 25. septembra 2015. Čo najdlhším zachovaním hodnoty výrobkov a materiálov a znižovaním vzniku odpadu môže hospodárstvo Únie zvýšiť svoju konkurencieschopnosť a odolnosť a zároveň znížiť tlak na vzácne zdroje a životné prostredie.

- (3) Odpad v moriach má cezhraničnú povahu a považuje sa za rastúci celosvetový problém. Zníženie objemu odpadu v moriach je kľúčovým opatrením na dosiahnutie cieľa trvalo udržateľného rozvoja OSN č. 14, v rámci ktorého sa vyžaduje ochrana a udržateľné využívanie oceánov, morí a morských zdrojov v záujme trvalo udržateľného rozvoja. Únia musí zohrať svoj podiel pri predchádzaní odpadu v moriach a riešení tohto problému a snažiť sa, aby jej normy boli vzorom pre celý svet. V tejto súvislosti Únia spolupracuje s partnermi na mnohých medzinárodných fórach, ako sú skupiny G20 a G7 a OSN, s cieľom presadzovať spoločný postup a táto smernica je súčasťou úsilia Únie v tejto oblasti. Aby bolo toto úsilie účinné, je tiež dôležité, aby vývoz plastového odpadu z Únie nevedol k nárastu odpadu v moriach inde.
- (4) V súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o morskom práve z 10. decembra 1982 (UNCLOS) ⁽⁵⁾, Dohovorom o predchádzaní znečisťovaniu morí odpadmi a inými látkami z 29. decembra 1972 (Londýnsky dohovor) a jeho protokolom z roku 1996 (Londýnsky protokol), prílohou V k Medzinárodnému dohovoru o zabránení znečisťovaniu z lodí z roku 1973 (MARPOL), zmenenou protokolom z roku 1978 a Bazilejským dohovorom o riadení pohybov nebezpečných odpadov cez hranice štátov a ich zneškodňovaní z 22. marca 1989 ⁽⁶⁾ a s právnymi predpismi Únie o odpade, a to smernicou 2008/98/ES a smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2000/59/ES ⁽⁷⁾ sa od členských štátov vyžaduje, aby zabezpečili riadne nakladanie s odpadom, ktoré bude šetrné k životnému prostrediu, s cieľom predchádzať vzniku odpadu v moriach pochádzajúceho z morských aj pozemných zdrojov a znížiť jeho objem. V súlade s právnymi predpismi Únie o vode, a to smernicami Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES ⁽⁸⁾ a 2008/56/ES ⁽⁹⁾ sa od členských štátov vyžaduje aj to, aby riešili problém odpadu v moriach, ak bráni dosiahnutiu dobrého environmentálneho stavu ich morských vôd, a tiež ako príspevok k dosiahnutiu cieľa trvalo udržateľného rozvoja OSN č. 14.
- (5) Plasty tvoria 80 až 85 % odpadu v moriach, merané podľa počtu odpadkov na plážach, pričom jednorazové plastové predmety predstavujú 50 % a predmety súvisiace s rybolovom predstavujú 27 % z celku. Jednorazové plastové výrobky zahŕňajú rôzne bežne používané spotrebné výrobky na rýchle použitie, ktoré sa po jedinom použití na svoj určený účel vyhodia, len zriedka sa recyklujú a často sa z nich stáva odpad znečisťujúci prostredie. Značná časť rybarskeho výstroja uvedeného na trh sa nezberia na spracovanie. Jednorazové plastové výrobky a rybarsky výstroj obsahujúci plasty sú preto mimoriadne vážnym problémom v súvislosti s odpadom v moriach, predstavujú závažné riziko pre morské ekosystémy, biodiverzitu a ľudské zdravie a škodia činnostiam, ako sú cestovný ruch, rybolov a lodná doprava.
- (6) Riadne nakladanie s odpadom má naďalej zásadný význam pre predchádzanie vzniku akéhokoľvek znečistenia odpadom vrátane odpadu v moriach. Existujúce právne predpisy, a to smernice 2008/98/ES, 2000/59/ES, 2000/60/ES a 2008/56/ES a nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009 ⁽¹⁰⁾, a politické nástroje Únie poskytujú určité regulačné riešenia v oblasti odpadu v moriach. Konkrétne na plastový odpad sa vzťahujú globálne opatrenia a ciele Únie v oblasti nakladania s odpadom, ako je recyklačný cieľ pre odpad z plastových obalov stanovený v smernici Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES ⁽¹¹⁾ a cieľ zabezpečiť, aby do roku 2030 boli všetky plastové obaly, ktoré sú uvedené na trh Únie, opätovne použiteľné alebo ľahko recyklované, prijatý v rámci Európskej stratégie pre plasty. Vplyv uvedených opatrení na odpad v moriach však nie je dostatočný a vnútroštátne opatrenia na predchádzanie vzniku odpadu v moriach a znižovanie jeho objemu majú rozdielne rozsahy pôsobnosti a ambície. Okrem toho niektoré z týchto opatrení, najmä obmedzenia pre uvedenie jednorazových plastových výrobkov na trh, by mohli vytvárať prekážky obchodu a narúšať hospodársku súťaž v Únii.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 179, 23.6.1998, s. 3.

⁽⁶⁾ Ú. v. ES L 39, 16.2.1993, s. 3.

⁽⁷⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/59/ES z 27. novembra 2000 o prístavných zberných zariadeniach na lodný odpad a zvyšky nákladu (Ú. v. ES L 332, 28.12.2000, s. 81).

⁽⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, ktorou sa stanovuje rámec pôsobnosti pre opatrenia Spoločenstva v oblasti vodného hospodárstva (Ú. v. ES L 327, 22.12.2000, s. 1).

⁽⁹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/56/ES zo 17. júna 2008, ktorou sa ustanovuje rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti morskej environmentálnej politiky (rámcová smernica o morskej stratégii) (Ú. v. EÚ L 164, 25.6.2008, s. 19).

⁽¹⁰⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1224/2009 z 20. novembra 2009, ktorým sa zriaďuje systém kontroly Únie na zabezpečenie dodržiavania pravidiel spoločnej politiky v oblasti rybného hospodárstva a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (ES) č. 847/96, (ES) č. 2371/2002, (ES) č. 811/2004, (ES) č. 768/2005, (ES) č. 2115/2005, (ES) č. 2166/2005, (ES) č. 388/2006, (ES) č. 509/2007, (ES) č. 676/2007, (ES) č. 1098/2007, (ES) č. 1300/2008, (ES) č. 1342/2008 a ktorým sa zrušujú nariadenia (EHS) č. 2847/93, (ES) č. 1627/94 a (ES) č. 1966/2006 (Ú. v. EÚ L 343, 22.12.2009, s. 1).

⁽¹¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 94/62/ES z 20. decembra 1994 o obaloch a odpadoch z obalov (Ú. v. ES L 365, 31.12.1994, s. 10).

- (7) S cieľom sústrediť úsilie tam, kde je to najviac potrebné, by sa táto smernica mala vzťahovať iba na tie jednorazové plastové výrobky, ktoré sú najčastejšie nachádzané na plážach v Únii, ako aj na rybársky výstroj obsahujúci plasty a výrobky z oxo-degradovateľných plastov. Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahujú opatrenia podľa tejto smernice, by odhadom podľa počtu kusov mali predstavovať asi 86 % jednorazových plastových výrobkov nachádzaných na plážach v Únii. Sklenené a kovové nápojové obaly by nemali patriť do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, keďže nepatria medzi jednorazové plastové výrobky, ktoré sú najčastejšie nachádzané na plážach v Únii.
- (8) Mikroplasty priamo nepatria do rozsahu pôsobnosti tejto smernice, prispievajú však k tvorbe odpadu v moriach a Únia by preto k tejto problematike mala zaujať komplexný prístup. Únia by mala všetkých výrobcov nabádať k tomu, aby prísne obmedzili mikroplasty v zložení svojich výrobkov.
- (9) Znečistenie suchozemských oblastí a kontaminácia pôdy väčšími kusmi plastov a fragmentmi z nich alebo mikroplastmi v dôsledku ich degradácie môžu nadobudnúť veľké rozmery a takéto plasty môžu uniknúť do morského prostredia.
- (10) Táto smernica je vo vzťahu k smerniciam 94/62/ES a 2008/98/ES *lex specialis*. V prípade rozporu medzi uvedenými smernicami a touto smernicou by sa v rámci jej rozsahu pôsobnosti mala uplatňovať táto smernica. Je to prípad obmedzení pre uvedenie na trh. Touto smernicou sa dopĺňajú smernice 94/62/ES a 2008/98/ES a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/40/EÚ⁽¹²⁾, najmä pokiaľ ide o opatrenia zamerané na znižovanie spotreby, o požiadavky na výrobky a na označovanie a o rozšírenú zodpovednosť výrobcu.
- (11) Jednorazové plastové výrobky možno vyrobiť zo širokej škály plastov. Plasty sa obvykle vymedzujú ako polymérne materiály, do ktorých mohli byť pridané prísady. Toto vymedzenie by však zahŕňalo aj určité prírodné polyméry. Táto smernica by sa však nemala vzťahovať na nemodifikované prírodné polyméry v zmysle vymedzenia pojmu „chemicky nemodifikovaná látka“ v článku 3 bode 40 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006⁽¹³⁾, keďže sa prirodzene vyskytujú v životnom prostredí. Vymedzenie polymérov v článku 3 bode 5 nariadenia (ES) č. 1907/2006 by sa preto na účely tejto smernice malo prispôbiť, a malo by sa zaviesť samostatné vymedzenie tohto pojmu. Plasty vyrobené z modifikovaných prírodných polymérov alebo plasty vyrobené z biologických, fosílnych alebo syntetických východiskových látok sa prirodzene nevyskytujú, takže by mali byť predmetom tejto smernice. Prispôbené vymedzenie plastov by preto malo zahŕňať predmety z gumy na báze polymérov, plasty na báze biomateriálov a biodegradovateľné plasty, a to bez ohľadu na to, či pochádzajú z biomasy alebo sú určené na biodegradáciu v priebehu času. Farby, atramenty a lepidlá by nemali byť predmetom tejto smernice a preto by tieto polymérne materiály nemali byť zahrnuté do vymedzenia pojmu.
- (12) S cieľom jasne vymedziť rozsah pôsobnosti tejto smernice by sa mal vymedziť pojem „jednorazový plastový výrobok“. Vymedzenie tohto pojmu by nemalo zahŕňať plastové výrobky, ktoré sú koncipované, navrhnuté a uvedené na trh s tým účelom, aby v rámci svojho životného cyklu absolvovali viacero cyklov alebo rotácií prostredníctvom opätovného naplnenia alebo opätovného použitia na ten istý účel, na ktorý sú koncipované. Jednorazové plastové výrobky sú zvyčajne určené na jednorazové alebo krátkodobé použitie a následne sa zneškodnia. Do rozsahu pôsobnosti tejto smernice by mali patriť vlhčené utierky na osobné a domáce použitie, zatiaľ čo vlhčené utierky na priemyselné použitie by mali z neho byť vylúčené. Komisia by mala vypracovať usmernenia pre jednorazové plastové výrobky, aby sa vyjasnilo, či sa jednotlivé výrobky majú považovať za jednorazové plastové výrobky na účely tejto smernice. Vzhľadom na kritériá uvedené v tejto smernici sú príkladmi nádob na potraviny, ktoré sa na účely tejto smernice považujú za jednorazové plastové výrobky, nádoby na potraviny určené na rýchle občerstvenie (tzv. fast-food) alebo škatule na jedlo, sendviče, wrapy a šaláty na konzumáciu za tepla alebo za studena, alebo nádoby na čerstvé alebo spracované potraviny, ktoré si nevyžadujú ďalšiu prípravu, napríklad na ovocie, zeleninu alebo dezerty. Príkladmi nádob na potraviny, ktoré sa na účely tejto smernice nepovažujú za jednorazové plastové výrobky, sú nádoby na potraviny, ktoré obsahujú sušené potraviny alebo potraviny, ktoré sa predávajú chladené a vyžadujú si ďalšiu prípravu, nádoby na potraviny, ktoré obsahujú viac ako jednu porciu jedla, alebo nádoby na potraviny, ktoré obsahujú jednu porciu jedla, ale predávajú sa ako viac kusov naraz.

⁽¹²⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/40/EÚ z 3. apríla 2014 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov týkajúcich sa výroby, prezentácie a predaja tabakových a súvisiacich výrobkov a o zrušení smernice 2001/37/ES (Ú. v. EÚ L 127, 29.4.2014, s. 1).

⁽¹³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1907/2006 z 18. decembra 2006 o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH) a o zriadení Európskej chemickej agentúry, o zmene a doplnení smernice 1999/45/ES a o zrušení nariadenia Rady (EHS) č. 793/93 a nariadenia Komisie (ES) č. 1488/94, smernice Rady 76/769/EHS a smerníc Komisie 91/155/EHS, 93/67/EHS, 93/105/ES a 2000/21/ES (Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1).

Príkladmi nápojových obalov, ktoré sa na účely tejto smernice považujú za jednorazové plastové výrobky, sú nápojové fľaše alebo kompozitné nápojové obaly používané na pivo, víno, vodu, tekuté občerstvenie, džúsy a nektáre, instantné nápoje alebo mlieko, nie však poháre na nápoje, ktoré na účely tejto smernice tvoria osobitnú kategóriu jednorazových plastových výrobkov. Keďže sklenené a kovové nápojové obaly nepatria medzi jednorazové plastové výrobky, ktoré sú najčastejšie nachádzané na plážach v Únii, a preto sa táto smernica na ne nevzťahuje. Komisia by však v súvislosti s preskúmaním tejto smernice mala prehodnotiť okrem iného plastové uzávery a viečka, ktoré sa používajú na sklenených a kovových nápojových obaloch.

- (13) Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, by mali byť predmetom jedného alebo viacerých opatrení v závislosti od rôznych faktorov, ako je dostupnosť vhodných a udržateľnejších alternatív, uskutočniteľnosť zmeny modelov spotreby a rozsah, v akom sa na ne vzťahujú už existujúce právne predpisy Únie.
- (14) V prípade určitých jednorazových plastových výrobkov zatiaľ nie sú ľahko dostupné vhodné a udržateľnejšie alternatívy a očakáva sa zvýšenie spotreby väčšiny takýchto jednorazových plastových výrobkov. Na zvrátenie tohto trendu a na podporu úsilia o udržateľnejšie riešenia by sa od členských štátov malo vyžadovať, aby prijali nevyhnutné opatrenia, napríklad stanovenie vnútroštátnych cieľov znižovania spotreby na dosiahnutie ambiciózneho a udržateľného zníženia spotreby týchto výrobkov bez toho, aby sa tým ohrozila hygiena potravín, bezpečnosť potravín, správna hygienická prax, správna výrobná prax, informácie pre spotrebiteľov alebo požiadavky na výsledovateľnosť stanovené v nariadeniach Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002⁽¹⁴⁾, (ES) č. 852/2004⁽¹⁵⁾ a (ES) č. 1935/2004⁽¹⁶⁾ a v iných príslušných právnych predpisoch týkajúcich sa bezpečnosti, hygieny a označovania potravín. Členské štáty by sa v súvislosti s týmito opatreniami mali usilovať o čo najvyššiu možnú úroveň ambícií, ktorá by mala vyústiť do výrazného zvrátenia trendov narastajúcej spotreby a viesť k jej merateľnému kvantitatívnemu zníženiu. V uvedených opatreniach by sa mal zohľadniť vplyv výrobkov počas celého ich životného cyklu, aj ak sa nájdu v morskom prostredí, a mala by sa rešpektovať hierarchia odpadového hospodárstva.

Ak sa členské štáty rozhodnú uplatňovať túto povinnosť prostredníctvom obmedzení pre uvedenie na trh, mali by zabezpečiť, aby takéto obmedzenia boli primerané a nediskriminačné. Členské štáty by mali podporovať používanie výrobkov, ktoré sú vhodné na viacnásobné použitie a ktoré potom, ako sa stanú odpadom, sú vhodné na zhodnocovanie prípravou na opätovné použitie a recykláciou.

- (15) Pokiaľ ide o ďalšie jednorazové plastové výrobky, vhodné a udržateľnejšie alternatívy, ktoré sú aj cenovo prijateľnejšie, sú ľahko dostupné. S cieľom obmedziť nepriaznivý vplyv takýchto jednorazových plastových výrobkov na životné prostredie by sa malo vyžadovať, aby členské štáty zakázali ich uvedenie na trh. Tým by sa podporilo využívanie ľahko dostupných a udržateľnejších alternatív, ako aj inováčných riešení smerujúcich k udržateľnejším obchodným modelom, alternatív s možnosťou opätovného použitia a náhrad materiálov. Obmedzenia pre uvedenie na trh zavedené touto smernicou by sa mali vzťahovať aj na výrobky z oxo-degradovateľných plastov, keďže tento druh plastov nie je biologicky riadne rozložiteľný, a prispieva tak k znečisťovaniu životného prostredia mikroplastmi, nie je kompostovateľný, negatívne ovplyvňuje recykláciu bežných plastov a nemá preukázateľný prínos pre životné prostredie. Vzhľadom na vysoký výskyt odpadu z expandovaného polystyrénu v morskom prostredí a dostupnosť alternatív by sa mali obmedziť aj jednorazové nádoby na potraviny, nápojové obaly a poháre na nápoje z expandovaného polystyrénu.
- (16) Filtre tabakových výrobkov obsahujúce plasty sú druhým jednorazovým plastovým predmetom, ktorý je najčastejšie nachádzaný na plážach v Únii. Mimoriadne vysoký environmentálny vplyv filtrov tabakových výrobkov obsahujúcich plasty, ktoré po spotrebovaní skončia ako odpad priamo v okolitom prostredí, je potrebné znížiť. Očakáva sa, že prostredníctvom inovácie a vývoja výrobkov vzniknú reálne alternatívy k filtrom obsahujúcim plasty, a tieto inovácie a vývoj je potrebné urýchliť. Inovácia, ktorej výsledkom bude vývoj udržateľných alternatív k filtrom tabakových výrobkov obsahujúcim plasty, by sa mala povzbudiť aj prostredníctvom systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov tabakových výrobkov s filtermi obsahujúcimi plasty. Členské štáty by mali podporovať širokú škálu opatrení s cieľom znížiť znečisťovanie prostredia filtermi tabakových výrobkov obsahujúcimi plasty, ktoré po spotrebovaní skončia ako odpad.

⁽¹⁴⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 z 28. januára 2002, ktorým sa ustanovujú všeobecné zásady a požiadavky potravinového práva, zriaďuje Európsky úrad pre bezpečnosť potravín a stanovujú postupy v záležitostiach bezpečnosti potravín (Ú. v. ES L 31, 1.2.2002, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 852/2004 z 29. apríla 2004 o hygiene potravín (Ú. v. EÚ L 139, 30.4.2004, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1935/2004 z 27. októbra 2004 o materiáloch a predmetoch určených na styk s potravinami a o zrušení smerníc 80/590/EHS a 89/109/EHS (Ú. v. EÚ L 338, 13.11.2004, s. 4).

- (17) Medzi jednorazové plastové predmety, ktoré sú najčastejšie nachádzané na plážach v Únii, patria plastové uzávery a viečka, ktoré sa používajú pre nápojové obaly. Uvedenie nápojových obalov, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami, na trh by sa preto malo umožniť iba vtedy, ak spĺňajú osobitné požiadavky na navrhovanie výrobku, ktorými sa výrazne znižuje šírenie plastových uzáverov a viečok z nápojových obalov do životného prostredia. Pokiaľ ide o nápojové obaly, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami aj obalmi, je táto požiadavka doplnkom k základným požiadavkám pre obaly na ich zloženie a vlastnosti, ktoré majú umožniť ich opätovné použitie a zhodnocovanie vrátane recyklácie, ako sa to stanovuje v prílohe II k smernici 94/62/ES.

Na uľahčenie zhody s požiadavkou na navrhovanie výrobku a na zabezpečenie hladkého fungovania vnútorného trhu je potrebné vypracovať harmonizovanú normu prijatú v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012⁽¹⁷⁾, pričom súlad s uvedenou normou by mal vyvolať predpoklad zhody s uvedenými požiadavkami. Včasné vypracovanie harmonizovanej normy má preto najvyššiu prioritu, aby sa zabezpečilo účinné vykonávanie tejto smernice. Na vypracovanie harmonizovanej normy by sa mal naplánovať dostatočný čas a výrobcom by sa malo umožniť, aby prispôbili svoje výrobné reťazce na uplatňovanie požiadavky na navrhovanie výrobku. V záujme zabezpečenia obehového využívania plastov je potrebné presadzovať využívanie recyklovaných materiálov na trhu. Preto je vhodné zaviesť požiadavky na povinný minimálny obsah recyklovaných plastov v nápojových fľašiach.

- (18) Pri výrobe plastových výrobkov by sa mala zohľadňovať celá ich životnosť. Navrhovanie plastových výrobkov by malo vždy zohľadňovať etapu výroby a používania, ako aj opätovnú použiteľnosť a recyklovateľnosť výrobku. V súvislosti s preskúmaním, ktoré sa má vykonať podľa článku 9 ods. 5 smernice 94/62/ES, by Komisia mala zohľadniť relatívne vlastnosti rôznych obalových materiálov vrátane kompozitných materiálov na základe posúdenia celého životného cyklu a zamerať sa najmä na prevenciu vzniku odpadu a navrhovanie v záujme obehového hospodárstva.
- (19) V záujme zdravia žien by sa malo zamedziť tomu, aby hygienické vložky, tampóny a tampónové aplikátory obsahovali nebezpečné chemické látky. V rámci postupu obmedzovania podľa nariadenia (ES) č. 1907/2006 je vhodné, aby Komisia posúdila ďalšie obmedzovanie takýchto látok.
- (20) Určité jednorazové plastové výrobky končia v životnom prostredí v dôsledku nevhodného zneškodňovania prostredníctvom kanalizačného systému alebo iného nevhodného uvoľnenia do životného prostredia. Okrem toho môže zneškodňovanie prostredníctvom kanalizačného systému spôsobiť značné hospodárske škody na kanalizácii upchatím čerpadiel a zablokovaním potrubí. V prípade týchto výrobkov je častý značný nedostatok informácií o vlastnostiach materiálov výrobkov alebo o vhodných spôsoboch zneškodnenia odpadu. Jednorazové plastové výrobky, ktoré sa často zneškodňujú prostredníctvom kanalizačného systému alebo ktoré sa inak nevhodne zneškodňujú, by mali podliehať požiadavkám na označovanie. Prostredníctvom označovania by mali byť spotrebiteľia informovaní o vhodných možnostiach nakladania s odpadom z daného výrobku alebo o spôsoboch jeho zneškodnenia, ktorým je potrebné sa v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva vyhnúť, ako aj o prítomnosti plastov vo výrobku, ako aj následnom negatívnom environmentálnom vplyve znečistenia týmto výrobkom alebo iných nevhodných spôsobov jeho zneškodňovania. Označenie by malo byť uvedené podľa potreby buď na obale výrobku alebo priamo na výrobku ako takom. Komisia by mala byť splnomocnená stanoviť harmonizované špecifikácie pre označovanie a pritom by v prípade potreby mala otestovať vnímanie navrhovaného označenia reprezentatívnymi skupinami spotrebiteľov, aby sa zabezpečilo, že je účinné a ľahko pochopiteľné. Požiadavky na označovanie sa už vyžadujú pre rybársky výstroj podľa nariadenia (ES) č. 1224/2009.
- (21) Pokiaľ ide o jednorazové plastové výrobky, pre ktoré nie sú ľahko dostupné vhodné a udržateľnejšie alternatívy, členské štáty by v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ mali zaviesť aj systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov s cieľom pokryť potrebné náklady na nakladanie s odpadom a na čistenie prostredia znečisteného odpadom, ako aj náklady na opatrenia na zvyšovanie informovanosti zamerané na predchádzanie vzniku takeého znečistenia a zníženie jeho množstva. Uvedené náklady by nemali presiahnuť náklady potrebné na nákladovo efektívne poskytovanie uvedených služieb a dotknuté subjekty by si ich mali stanoviť medzi sebou transparentným spôsobom.

⁽¹⁷⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1025/2012 z 25. októbra 2012 o európskej normalizácii, ktorým sa menia a dopĺňajú smernice Rady 89/686/EHS a 93/15/EHS a smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/9/ES, 94/25/ES, 95/16/ES, 97/23/ES, 98/34/ES, 2004/22/ES, 2007/23/ES, 2009/23/ES a 2009/105/ES a ktorým sa zrušuje rozhodnutie Rady 87/95/EHS a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady č. 1673/2006/ES (Ú. v. EÚ L 316, 14.11.2012, s. 12).

- (22) V smernici 2008/98/ES sa stanovujú všeobecné minimálne požiadavky na systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov. Uvedené požiadavky by sa mali uplatňovať na systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov, ktoré sa stanovujú v tejto smernici, bez ohľadu na spôsob ich vykonávania legislatívnym aktom alebo prostredníctvom dohôd podľa tejto smernice. Relevantnosť niektorých požiadaviek závisí od vlastností výrobku. Na zabezpečenie riadneho nakladania s odpadom v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva sa nevyžaduje triedený zber tabakových výrobkov s filtermi obsahujúcimi plasty, vlhčených utierok a balónov. Zavedenie triedeného zberu by preto pre tieto výrobky nemalo byť povinné. V tejto smernici by sa mali stanoviť dodatočné požiadavky na rozšírenú zodpovednosť výrobcov k požiadavkám stanoveným v smernici 2008/98/ES, napríklad požiadavka, aby výrobcovia určitých jednorazových plastových výrobkov pokryli náklady na čistenie prostredia znečisteného odpadom. Malo by byť tiež možné, aby sa pokryli náklady na zriadenie špecifickej infraštruktúry na zber odpadu z tabakových výrobkov, ktoré po spotrebovaní skončia ako odpad, ako sú napríklad vhodné nádoby na odpad v miestach, kde dochádza často k znečisťovaniu odpadom. V metodike výpočtu nákladov na čistenie prostredia znečisteného odpadom by sa malo zohľadniť hľadisko primeranosti. Členské štáty by mali mať možnosť na účely minimalizácie administratívnych nákladov určiť finančné príspevky na náklady na čistenie prostredia znečisteného odpadom stanovením vhodných viacročných pevne stanovených súm.
- (23) Z veľkého podielu plastov v rámci odpadu v moriach, ktorý pochádza z vyradeného rybárskeho výstroja vrátane zanechaného a strateného rybárskeho výstroja, vyplýva, že existujúce právne požiadavky stanovené v nariadení (ES) č. 1224/2009, smernici 2000/59/ES a smernici 2008/98/ES nie sú dostatočným stimulom na vrátenie takéhoto rybárskeho výstroja na pobrežie na účely zberu a spracovania. Systém nepriamych poplatkov zriadený smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/883⁽¹⁸⁾ vytvára systém na odstránenie stimulov vedúcich k tomu, aby lode vypúšťali svoj odpad do mora, a zabezpečuje právo na vyloženie odpadu. Uvedený systém by však mal byť doplnený o ďalšie finančné stimuly pre rybárov, aby svoj odpadový rybársky výstroj doviezli na pobrežie s cieľom zabrániť prípadnému zvýšeniu nepriameho poplatku za odpad, ktorý sa má zaplatiť. Vzhľadom na to, že plastové súčasti rybárskeho výstroja majú vysoký recyklačný potenciál, členské štáty by mali v súlade so zásadou „znečisťovateľ platí“ zaviesť rozšírenú zodpovednosť výrobcov za rybársky výstroj a súčasti rybárskeho výstroja obsahujúce plasty s cieľom zabezpečiť triedený zber odpadového rybárskeho výstroja a financovať riadne nakladanie s odpadovým rybárskym výstrojom, ktoré je šetrné pre životné prostredie, najmä pokiaľ ide o recykláciu.
- (24) V rámci rozšírenej zodpovednosti výrobcov za rybársky výstroj obsahujúci plasty by členské štáty mali monitorovať a posudzovať rybársky výstroj obsahujúci plasty v súlade s povinnosťami podávania správ a nahlasovania stanovenými v tejto smernici.
- (25) Hoci všetok odpad v moriach obsahujúci plasty predstavuje riziko pre životné prostredie a ľudské zdravie a mal by sa riešiť, malo by sa zohľadniť aj hľadisko primeranosti. Z toho dôvodu by sa samotní rybári a remeselní výrobcovia rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty nemali považovať za výrobcov a nemali by niesť zodpovednosť za plnenie povinností výrobcu súvisiacich s rozšírenou zodpovednosťou výrobcov.
- (26) Hospodárske a iné stimuly na podporu udržateľných rozhodnutí spotrebiteľov a propagáciu zodpovedného spotrebiteľského správania môžu byť účinným prostriedkom, ako dosiahnuť ciele tejto smernice.
- (27) Nápojové fľaše, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami, patria medzi predmety odpadu v moriach najčastejšie nachádzané na plážach v Únii. Je to spôsobené neúčinnými systémami triedeného zberu a nízkym zapojením spotrebiteľov do týchto systémov. Je potrebné podporovať účinnejšie systémy triedeného zberu. Preto by sa mal stanoviť minimálny cieľ triedeného zberu, pokiaľ ide o nápojové fľaše, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami. V rámci povinného triedeného zberu sa vyžaduje, aby bol odpad oddelený podľa typu a povahy, malo by však byť možné, aby sa isté druhy odpadu zbierali spoločne za predpokladu, že sa tým nebráni vysokokvalitnej recyklácii v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva v zmysle článku 10 ods. 2 a článku 10 ods. 3 písm. a) smernice 2008/98/ES. Cieľ zberu by mal byť stanovený na základe množstva jednorazových plastových nápojových fliaš uvedených na trh v členskom štáte alebo alternatívne na základe množstva odpadu tvoreného jednorazovými plastovými nápojovými fľašami v danom členskom štáte. Pri výpočte množstva odpadu vzniknutého v členskom štáte by sa mali náležite zohľadniť všetky jednorazové plastové nápojové fľaše tvoriace odpad, vrátane plastových fliaš, z ktorých sa stáva odpad znečisťujúci prostredie namiesto toho, aby sa zneškodnili systémom zberu odpadu. Členské štáty by mali byť schopné dosiahnuť tento minimálny cieľ stanovením cieľov triedeného

⁽¹⁸⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/883 zo 17. apríla 2019 o prístavných zberných zariadeniach na vykladanie odpadu z lodí, ktorou sa mení smernica 2010/65/EÚ a zrušuje smernica 2000/59/ES (Ú. v. EÚ L 151, 7.6.2019, s. 116).

zberu pre nápojové fľaše, ktoré sú jednorazovými plastovými výrobkami, v rámci systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcov, zavedením systémov vratných záloh, alebo akýmkoľvek iným opatrením, ktoré považujú za vhodné. To bude mať priamy pozitívny vplyv na mieru zberu, kvalitu zbieraných materiálov a kvalitu recyklovaných materiálov, čo ponúka možnosti podnikom pôsobiacim v recyklácii a trhu s recyklovanými materiálmi. Podporí sa tým dosiahnutie recyklačných cieľov pre odpady z obalov stanovených v smernici 94/62/ES.

- (28) S cieľom predísť znečisťovaniu prostredia odpadom a iným nevhodným spôsobom zneškodňovania odpadu, ktoré vedú k vzniku odpadu v moriach obsahujúceho plasty, je potrebné, aby boli spotrebitelia jednorazových plastových výrobkov a používatelia rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty náležite informovaní o dostupnosti opätovne použiteľných alternatív alebo opätovne použiteľných systémov, najvhodnejších dostupných možnostiach nakladania s odpadom a/alebo o možnostiach zneškodnenia odpadu, ktorým sa treba vyhnúť, o najlepších postupoch, pokiaľ ide o riadne nakladanie s odpadom, a o environmentálnom vplyve nesprávnych postupov zneškodňovania odpadu, ako aj o obsahu plastov v určitých jednorazových plastových výrobkoch a rybárskom výstroji a vplyve nevhodného zneškodňovania odpadu na kanalizáciu. Od členských štátov by sa preto malo vyžadovať, aby prijali opatrenia na zvýšenie informovanosti, ktorými sa zabezpečí, že sa takéto informácie poskytnú uvedeným spotrebiteľom a používateľom. Informácie by nemali obsahovať žiadne reklamné informácie, ktoré by podporovali používanie jednorazových plastových výrobkov. Členské štáty by mali mať možnosť vybrať si najvhodnejšie opatrenia založené na povahe výrobku alebo na jeho použití. Výrobcovia jednorazových plastových výrobkov a rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty by mali pokryť náklady na opatrenia na zvyšovanie informovanosti v rámci ich povinností rozšírenej zodpovednosti výrobcu.
- (29) Cieľom tejto smernice je chrániť životné prostredie a ľudské zdravie. Podľa viacerých rozhodnutí Súdneho dvora by zásadne vylúčenie možnosti, aby sa povinnosti, ktorú smernica stanovuje, mohli dovoľávať dotknuté osoby, nebolo v súlade so záväzným charakterom, ktorý článok 288 tretí odsek Zmluvy o fungovaní Európskej únie priznáva smernici. Tento ohľad platí zvlášť pre smernicu, ktorej cieľom je predchádzanie vplyvu určitých plastových výrobkov na vodné prostredie a znižovanie tohto vplyvu.
- (30) Je dôležité monitorovať úroveň odpadu v moriach v Únii s cieľom zhodnotiť vykonávanie tejto smernice. V súlade so smernicou 2008/56/ES sa od členských štátov vyžaduje, aby pravidelne monitorovali vlastnosti a množstvo odpadu v moriach vrátane plastového odpadu v moriach. Údaje získané týmto monitorovaním sa majú oznamovať aj Komisii.
- (31) Členské štáty by mali stanoviť pravidlá týkajúce sa sankcií uplatniteľných na porušenie vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice a mali by prijať všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie ich vykonávania. Stanovené sankcie by mali byť účinné, primerané a odrádzajúce.
- (32) Podľa odseku 22 Medziinštitucionálnej dohody z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva⁽¹⁹⁾ by Komisia mala vykonať hodnotenie tejto smernice. Toto hodnotenie by sa malo zakladať na skúsenostiach a údajoch získaných počas vykonávania tejto smernice a údajoch získaných podľa smerníc 2008/56/ES a 2008/98/ES. Malo by poslúžiť ako základ pre posúdenie prípadných ďalších opatrení vrátane stanovenia cieľov znižovania pre celú Úniu na rok 2030 a ďalšie obdobie, pre posúdenie, či je vzhľadom na monitorovanie odpadu v moriach v Únii potrebné preskúmať prílohu, v ktorej sa uvádza zoznam jednorazových plastových výrobkov, a či sa rozsah pôsobnosti tejto smernice môže rozšíriť na ďalšie jednorazové výrobky.
- (33) S cieľom zabezpečiť jednotné podmienky vykonávania tejto smernice by sa mali na Komisiu preniesť vykonávacie právomoci v súvislosti s metódikou výpočtu a overenia ročnej spotreby jednorazových plastových výrobkov, pre ktoré sa stanovili ciele znižovania spotreby, s pravidlami výpočtu a overovania dosiahnutia cieľov minimálneho recyklovaného obsahu pre jednorazové plastové nápojové fľaše, so špecifikáciami označovania, ktoré sa má umiestniť na určité jednorazové plastové výrobky, s metódikou výpočtu a overovania cieľov zberu jednorazových plastových výrobkov, pre ktoré sa stanovili ciele triedeného zberu, a s formátom oznamovania údajov a informácií o vykonávaní tejto smernice. Uvedené právomoci by sa mali vykonávať v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011⁽²⁰⁾.
- (34) Je vhodné umožniť členským štátom rozhodnúť sa vykonávať určité ustanovenia tejto smernice prostredníctvom dohôd medzi príslušnými orgánmi a dotknutými hospodárskymi odvetvami za predpokladu, že sú splnené určité požiadavky.
- (35) Boj proti znečisťovaniu odpadom je spoločným úsilím príslušných orgánov, výrobcov a spotrebiteľov. Orgány verejnej moci vrátane inštitúcií Únie by mali ísť príkladom.

⁽¹⁹⁾ Ú. v. EÚ L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁽²⁰⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, ktorým sa ustanovujú pravidlá a všeobecné zásady mechanizmu, na základe ktorého členské štáty kontrolujú vykonávanie vykonávacích právomocí Komisie (Ú. v. EÚ L 55, 28.2.2011, s. 13).

- (36) Keďže ciele tejto smernice, a to predchádzať vplyvu určitých jednorazových plastových výrobkov, výrobkov z oxo-degradovateľných plastov a rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty na životné prostredie a ľudské zdravie a tento vplyv znižovať, a podporovať prechod na obehové hospodárstvo vrátane podpory inovačných a udržateľných obchodných modelov, výrobkov a materiálov, a tým tiež prispievať k efektívnemu fungovaniu vnútorného trhu, nie je možné uspokojivo dosiahnuť na úrovni členských štátov, ale z dôvodu rozsahu a účinkov opatrení ich možno lepšie dosiahnuť na úrovni Únie, môže Únia prijať opatrenia v súlade so zásadou subsidiarity podľa článku 5 Zmluvy o Európskej únii. V súlade so zásadou proporcionality podľa uvedeného článku táto smernica neprekračuje rámec nevyhnutný na dosiahnutie týchto cieľov,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Ciele

Cieľmi tejto smernice je predchádzať vplyvu určitých plastových výrobkov na životné prostredie, najmä na vodné prostredie, a na ľudské zdravie, a tento vplyv znižovať, ako aj podporiť prechod na obehové hospodárstvo s inovačnými a udržateľnými obchodnými modelmi, výrobkami a materiálmi, čo súčasne prispeje k efektívnemu fungovaniu vnútorného trhu.

Článok 2

Rozsah pôsobnosti

1. Táto smernica sa uplatňuje na jednorazové plastové výrobky uvedené v prílohe, na výrobky z oxo-degradovateľných plastov a na rybársky výstroj obsahujúci plasty.
2. V prípadoch rozporu medzi touto smernicou a smernicou 94/62/ES alebo 2008/98/ES má prednosť táto smernica.

Článok 3

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „plast“ je materiál, ktorý sa skladá z polyméru v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 5 nariadenia (ES) č. 1907/2006, do ktorého mohli byť pridané prísady alebo iné látky a ktorý môže fungovať ako hlavná štruktúrna zložka konečných výrobkov, s výnimkou prírodných polymérov, ktoré neboli chemicky modifikované;
2. „jednorazový plastový výrobok“ je výrobok, ktorý je vyrobený úplne alebo čiastočne z plastu a ktorý nie je koncipovaný, navrhnutý alebo uvedený na trh s tým účelom, aby počas svojej životnosti absolvoval niekoľko cyklov alebo rotácií tým, že sa vráti výrobcovi na opätovné naplnenie, alebo aby bol opätovne použitý na ten istý účel, na ktorý bol koncipovaný;
3. „oxo-degradovateľné plasty“ sú plastové materiály, ktoré obsahujú prísady spôsobujúce prostredníctvom oxidácie fragmentáciu plastového materiálu na mikrofragmenty alebo jeho chemický rozklad;
4. „rybársky výstroj“ je akýkoľvek predmet alebo časť vybavenia, ktoré sa používajú v rybárstve či akvakultúre na zasiachnutie, zachytenie alebo chov morských biologických zdrojov alebo ktoré plávajú na hladine mora a rozmiestňujú sa na účely prilákania a zachytenia alebo chovu takýchto morských biologických zdrojov;
5. „odpadový rybársky výstroj“ je akýkoľvek rybársky výstroj, na ktorý sa vzťahuje vymedzenie pojmu odpad v článku 3 bode 1 smernice 2008/98/ES vrátane všetkých samostatných dielov, látok alebo materiálov, ktoré boli súčasťou takéhoto rybárskeho výstroja alebo boli k nemu pripojené v čase, keď bol odhodенý, čo zahŕňa aj jeho zanechanie alebo stratu;
6. „uvedenie na trh“ je prvé sprístupnenie výrobku na trhu členského štátu;

7. „sprístupnenie na trhu“ je každá dodávka výrobku určeného na distribúciu, spotrebu alebo používanie na trhu členského štátu v priebehu obchodnej činnosti, či už odplatne alebo bezodplatne;
8. „harmonizovaná norma“ je harmonizovaná norma v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 1 písm. c) nariadenia (EÚ) č. 1025/2012;
9. „odpad“ je odpad v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 1 smernice 2008/98/ES;
10. „systém rozšírenej zodpovednosti výrobcov“ je systém rozšírenej zodpovednosti výrobcov vymedzený v článku 3 bode 21 smernice 2008/98/ES;
11. „výrobca“ je:
 - a) každá fyzická alebo právnická osoba usadená v členskom štáte, ktorá bez ohľadu na použitú techniku predaja vrátane prostredníctvom zmlúv uzavretých na diaľku vymedzených v článku 2 bode 7 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ⁽²¹⁾, profesionálne vyrába, plní, predáva alebo dováža a uvádza na trh daného členského štátu jednorazové plastové výrobky, plnené jednorazové plastové výrobky alebo rybársky výstroj obsahujúci plasty, iná ako osoba vykonávajúca rybolovné činnosti vymedzené v článku 4 bode 28 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013⁽²²⁾, alebo
 - b) každá fyzická alebo právnická osoba usadená v jednom členskom štáte alebo v tretej krajine, ktorá profesionálne predáva v inom členskom štáte priamo domácnostiam alebo používateľom iným ako domácnosti prostredníctvom zmlúv uzavretých na diaľku vymedzených v článku 2 bode 7 smernice 2011/83/EÚ jednorazové plastové výrobky, plnené jednorazové plastové výrobky alebo rybársky výstroj obsahujúci plasty, iná ako osoby vykonávajúce rybolovné činnosti vymedzené v článku 4 bode 28 nariadenia (ES) č. 1380/2013;
12. „zber“ je zber vymedzený v článku 3 bode 10 smernice 2008/98/ES;
13. „triedený zber“ je triedený zber vymedzený v článku 3 bode 11 smernice 2008/98/ES;
14. „spracovanie“ je spracovanie vymedzené v článku 3 bode 14 smernice 2008/98/ES;
15. „obaly“ sú obaly vymedzené v článku 3 bode 1 smernice 94/62/ES;
16. „biodegradovateľné plasty“ sú plasty, ktoré podliehajú takému fyzikálnemu a biologickému rozkladu, že sa v konečnom dôsledku rozložia na oxid uhličitý (CO₂), biomasu a vodu, a ktoré v súlade s európskymi normami pre obaly možno zhodnotiť kompostovaním a anaeróbnou digestiou;
17. „prístavné zberné zariadenia“ sú prístavné zberné zariadenia vymedzené v článku 2 písm. e) smernice 2000/59/ES;
18. „tabakové výrobky“ sú tabakové výrobky vymedzené v článku 2 bode 4 smernice 2014/40/EÚ.

Článok 4

Znižovanie spotreby

1. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia, aby dosiahli ambiciózne a trvalé zníženie spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti A prílohy v súlade s celkovými cieľmi politiky Únie v oblasti odpadu, najmä pokiaľ ide o predchádzanie vzniku odpadu, čo povedie k výraznému zvráteniu trendov narastajúcej spotreby. Uvedené opatrenia povedú k merateľnému kvantitatívnemu zníženiu spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti A prílohy na území daného členského štátu do roku 2026 v porovnaní s rokom 2022.

⁽²¹⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 22.11.2011, s. 64).

⁽²²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1380/2013 z 11. decembra 2013 o spoločnej rybárskej politike, ktorým sa menia nariadenia Rady (ES) č. 1954/2003 a (ES) č. 1224/2009 a zrušujú nariadenia Rady (ES) č. 2371/2002 a (ES) č. 639/2004 a rozhodnutie Rady 2004/585/ES (Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 22).

Členské štáty do 3. júla 2021 pripravia opis opatrení, ktoré prijali podľa prvého pododseku, tento opis oznámia Komisii a sprístupnia ho verejnosti. Členské štáty začlenia opatrenia uvedené v opise do plánov alebo programov uvedených v článku 11 pri prvej nasledujúcej aktualizácii týchto plánov alebo programov v súlade s príslušnými legislatívnymi aktmi Únie upravujúcimi tieto plány alebo programy alebo do akýchkoľvek iných programov, ktoré sú osobitne vypracované na tento účel.

Tieto opatrenia môžu zahŕňať vnútroštátne ciele zníženia spotreby, opatrenia, ktorými sa zabezpečí sprístupnenie opätovne použiteľných alternatív k jednorazovým plastovým výrobkom uvedeným v časti A prílohy konečnému spotrebiteľovi na mieste predaja, hospodárske nástroje, napríklad nástroje na zabezpečenie toho, že jednorazové plastové výrobky sa konečnému spotrebiteľovi neposkytujú na mieste predaja zadarmo, ako aj dohody uvedené v článku 17 ods. 3. Členské štáty môžu odchylné od článku 18 smernice 94/62/ES uložiť obmedzenia pre uvedenie výrobkov na trh na účely predchádzania toho, aby sa takéto výrobky stali odpadom znečisťujúcim prostredie, s cieľom zabezpečiť, aby sa nahradili alternatívami, ktoré sú opätovne použiteľné alebo neobsahujú plasty. Opatrenia sa môžu líšiť v závislosti od environmentálneho vplyvu týchto jednorazových plastových výrobkov počas celého ich životného cyklu vrátane prípadov, keď sa stanú odpadom znečisťujúcim prostredie.

Opatrenia prijímané podľa tohto odseku musia byť primerané a nediskriminačné. Členské štáty oznámia Komisii uvedené opatrenia v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535⁽²³⁾, ak sa to v uvedenej smernici vyžaduje.

Na účely dosiahnutia súladu s prvým pododsekom tohto odseku každý členský štát monitoruje jednorazové plastové výrobky uvedené v časti A prílohy uvedené na trh a opatrenia prijaté na znižovanie spotreby a podáva Komisii správu o pokroku v súlade s odsekom 2 tohto článku a s článkom 13 ods. 1 s cieľom stanoviť záväzné kvantitatívne ciele Únie pre znižovanie spotreby.

2. Komisia prijme do 3. januára 2021 vykonávací akt, v ktorom sa stanoví metodika výpočtu a overovania ambiciózneho a trvalého zníženia spotreby jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti A prílohy. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

Článok 5

Obmedzenia pre uvedenie na trh

Členské štáty zakážu uvádzanie jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti B prílohy a výrobkov z oxo-degradovateľných plastov na trh.

Článok 6

Požiadavky na výrobok

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa jednorazové plastové výrobky uvedené v časti C prílohy, ktoré majú uzávery a viečka vyrobené z plastov, mohli uviesť na trh len za predpokladu, že uzávery a viečka ostanú počas zamýšľaného používania výrobku pripevnené k nápojovým obalom.

2. Na účely tohto článku sa kovové uzávery alebo viečka s plastovým tesnením nepovažujú za vyrobené z plastov.

3. Komisia do 3. októbra 2019 požiada európske normalizačné organizácie, aby v súvislosti s požiadavkou uvedenou v odseku 1 vypracovali harmonizované normy. Uvedené normy majú riešiť najmä potrebu zabezpečiť potrebnú pevnosť, spoľahlivosť a bezpečnosť uzáverov nápojových obalov vrátane obalov na sýtené nápoje.

⁽²³⁾ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2015/1535 z 9. septembra 2015, ktorou sa stanovuje postup pri poskytovaní informácií v oblasti technických predpisov a pravidiel vzťahujúcich sa na služby informačnej spoločnosti (Ú. v. EÚ L 241, 17.9.2015, s. 1).

4. Od dátumu uverejnenia odkazov na harmonizované normy uvedené v odseku 3 v *Úradnom vestníku Európskej únie* sa jednorazové plastové výrobky uvedené v odseku 1, ktoré spĺňajú tieto normy alebo ich časti, považujú za jednorazové plastové výrobky, ktoré sú v súlade s požiadavkou stanovenou v odseku 1.

5. Pokiaľ ide o nápojové fľaše uvedené v časti F prílohy, každý členský štát zabezpečí, že:

a) od roku 2025 budú nápojové fľaše uvedené v časti F prílohy, ktorých hlavnou výrobnou zložkou je polyetylén-terefalát (ďalej len „PET fľaše“), obsahovať aspoň 25 % recyklovaných plastov vypočítaných na základe priemeru pre všetky PET fľaše uvedené na trh na území daného členského štátu, a

b) od roku 2030 budú nápojové fľaše uvedené v časti F prílohy obsahovať aspoň 30 % recyklovaných plastov vypočítaných na základe priemeru pre všetky takéto nápojové fľaše uvedené na trh na území daného členského štátu.

Komisia do 1. januára 2022 prijme vykonávacie akty, v ktorých sa stanovujú pravidlá výpočtu a overovania cieľov stanovených v prvom pododseku tohto odseku. Uvedené vykonávacie akty sa prijímajú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

Článok 7

Požiadavky na označovanie

1. Členské štáty zabezpečia, aby každý jednorazový plastový výrobok uvedený v časti D prílohy, ktorý sa uvedie na trh, mal na svojom obale alebo na samotnom výrobku výrazné, jasne čitateľné a nezmazateľné označenie informujúce spotrebiteľov o týchto skutočnostiach:

a) najvhodnejších možnostiach nakladania s odpadom pre daný výrobok alebo spôsoboch zneškodnenia odpadu, ktorým je potrebné sa v prípade daného výrobku vyhnúť v súlade s hierarchiou odpadového hospodárstva, a

b) prítomnosti plastov vo výrobku a z toho vyplývajúceho negatívneho vplyvu znečisťovania odpadom alebo iných nevhodných spôsobov zneškodňovania daného výrobku na životné prostredie.

Harmonizované špecifikácie označení stanoví Komisia v súlade s odsekom 2.

2. Komisia prijme do 3. júla 2020 vykonávací akt, v ktorom sa stanovujú harmonizované špecifikácie označení uvedených v odseku 1, v ktorých sa:

a) stanoví, že označenie jednorazových plastových výrobkov uvedených v bodoch 1, 2 a 3 časti D prílohy sa umiestni na spotrebiteľské a skupinové obaly týchto výrobkov. Ak sa v mieste nákupu zoskupí viacero predajných jednotiek dohromady, každá predajná jednotka má na obale svoje označenie. Označenie sa nevyžaduje pre obal s povrchovou plochou menšou ako 10 cm²;

b) stanoví, že označenie jednorazových plastových výrobkov uvedených v bode 4 časti D prílohy sa umiestni na samotný výrobok, a

c) zohľadní existujúce dobrovoľné prístupy v rámci jednotlivých sektorov a venuje mimoriadna pozornosť potrebe neuvádzať informácie, ktoré sú pre spotrebiteľov zavádzajúce.

Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

3. Ustanovenia tohto článku týkajúce sa tabakových výrobkov sú doplnkom k ustanoveniam smernice 2014/40/EÚ.

Článok 8

Rozšírená zodpovednosť výrobcu

1. Členské štáty zabezpečia, aby sa pre všetky jednorazové plastové výrobky uvedené v časti E prílohy, ktoré sú uvedené na trh daného členského štátu, zaviedli systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcov v súlade s článkami 8 a 8a smernice 2008/98/ES.

2. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia jednorazových plastových výrobkov uvedených v oddiele I časti E prílohy k tejto smernici pokryli náklady podľa ustanovení o rozšírenej zodpovednosti výrobcu v smerniciach 2008/98/ES a 94/62/ES a, ak nie sú zahrnuté už v uvedených ustanoveniach, pokryli aj tieto náklady:

- a) náklady na opatrenia na zvyšovanie informovanosti o týchto výrobkoch uvedené v článku 10 tejto smernice;
- b) náklady na zber odpadu z týchto výrobkov, ktoré boli vyhodnené do verejných systémov zberu odpadu, vrátane nákladov na infraštruktúru a jej fungovanie, a následnú prepravu a spracovanie daného odpadu, a
- c) náklady na čistenie prostredia znečisteného týmito výrobkami a na následnú prepravu a spracovanie tohto znečistenia.

3. Členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia jednorazových plastových výrobkov uvedených v oddieloch II a III časti E prílohy pokryli aspoň tieto náklady:

- a) náklady na opatrenia na zvyšovanie informovanosti o týchto výrobkoch uvedené v článku 10;
- b) náklady na čistenie prostredia znečisteného týmito výrobkami a na následnú prepravu a spracovanie tohto znečistenia, a
- c) náklady na zhromažďovanie údajov a podávanie správ v súlade s článkom 8a ods. 1 písm. c) smernice 2008/98/ES.

Pokiaľ ide o jednorazové plastové výrobky uvedené v oddiele III časti E prílohy k tejto smernici, členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia okrem toho pokryli náklady na zber odpadu z týchto výrobkov, ktoré boli vyhodnené do verejných systémov zberu odpadu vrátane nákladov na infraštruktúru a jej fungovanie, a na následnú prepravu a spracovanie daného odpadu. Tieto náklady môžu zahŕňať náklady na zriadenie špecifickej infraštruktúry na zber odpadu z týchto výrobkov, napríklad vhodné nádoby na odpad v miestach, kde často dochádza k znečisťovaniu odpadom.

4. Náklady, ktoré je potrebné pokryť, uvedené v odsekoch 2 a 3, nesmú presiahnuť náklady potrebné na nákladovo efektívne poskytovanie služieb uvedených v daných odsekoch a stanovia sa transparentným spôsobom medzi dotknutými subjektmi. Náklady na čistenie prostredia znečisteného odpadom sa obmedzia na činnosti, ktoré vykonávajú orgány verejnej moci alebo ktoré sa vykonávajú v ich mene. Metodika výpočtu sa vypracuje tak, aby sa náklady na čistenie prostredia znečisteného odpadom stanovili proporcionálne. Členské štáty môžu na účely minimalizácie administratívnych nákladov stanoviť finančné príspevky na náklady na čistenie prostredia znečisteného odpadom určením vhodných viacročných pevne stanovených súm.

Komisia po porade s členskými štátmi uverejní usmernenia týkajúce sa kritérií pre náklady na čistenie prostredia znečisteného odpadom uvedené v odsekoch 2 a 3.

5. Členské štáty jasne vymedzia úlohy a zodpovednosť všetkých relevantných zapojených aktérov.

Pokiaľ ide o obaly, tieto úlohy a zodpovednosť sa vymedzia v súlade so smernicou 94/62/ES.

6. Každý členský štát umožní výrobcovi usadeným v inom členskom štáte, ktorí uvádzajú výrobky na jeho trh, vymenovať právnickú alebo fyzickú osobu usadenú na jeho území za splnomocneného zástupcu na účely plnenia povinností výrobcu týkajúcich sa systémov rozšírenej zodpovednosti výrobcu na jeho území.

7. Každý členský štát zabezpečí, aby výrobca usadený na jeho území, ktorý predáva jednorazové plastové výrobky uvedené v časti E prílohy a rybársky výstroj obsahujúci plasty v inom členskom štáte, v ktorom nie je usadený, vymenoval v danom inom členskom štáte svojho splnomocneného zástupcu. Splnomocnený zástupca je osoba zodpovedná za plnenie povinností uvedeného výrobcu vyplývajúcich z tejto smernice na území daného iného členského štátu.

8. Členské štáty zabezpečia, aby sa pre rybársky výstroj obsahujúci plasty, ktorý je uvádzaný na trh členského štátu, zaviedli systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu v súlade s článkami 8 a 8a smernice 2008/98/ES.

Členské štáty, ktoré majú morské vody v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 1 smernice 2008/56/ES, stanovia vnútroštátnu minimálnu ročnú mieru zberu odpadového rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty na účely recyklácie.

Členské štáty monitorujú rybársky výstroj obsahujúci plasty, ktorý je uvedený na trh členského štátu, ako aj zozbieraný odpadový rybársky výstroj obsahujúci plasty, a v súlade s článkom 13 ods. 1 tejto smernice podávajú správy Komisii na účely stanovenia záväzných kvantitatívnych cieľov Únie v oblasti zberu.

9. Pokiaľ ide o systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu zavedené podľa odseku 8 tohto článku, členské štáty zabezpečia, aby výrobcovia rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty pokryli náklady na triedený zber odpadového rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty, ktorý bol vyložený v príslušných prístavných zberných zariadeniach v súlade so smernicou (EÚ) 2019/883 alebo v iných rovnocenných zberných systémoch, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti uvedenej smernice, ako aj náklady jeho následnej prepravy a spracovania. Výrobcovia pokryjú aj náklady na opatrenia na zvyšovanie informovanosti uvedené v článku 10, pokiaľ ide o rybársky výstroj obsahujúci plasty.

Požiadavky stanovené v tomto odseku dopĺňajú požiadavky uplatniteľné na odpad z rybárskych plavidiel stanovené v právnych predpisoch Únie o prístavných zberných zariadeniach.

Bez toho, aby boli dotknuté technické opatrenia stanovené v nariadení Rady (ES) č. 850/98 ⁽²⁴⁾, Komisia požiada európske normalizačné organizácie o vypracovanie harmonizovaných noriem pre obehovú koncepciu rybárskeho výstroja s cieľom podporiť prípravu na opätovné použitie a uľahčiť recyklovateľnosť po skončení životnosti.

Článok 9

Triedený zber

1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia, aby zabezpečili triedený zber na účely recyklácie:

- a) do roku 2025 takého množstva odpadu z jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti F prílohy, ktoré zodpovedá 77 % takýchto jednorazových plastových výrobkov uvedených na trh v danom roku podľa hmotnosti;
- b) do roku 2029 takého množstva odpadu z jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti F prílohy, ktoré zodpovedá 90 % takýchto jednorazových plastových výrobkov uvedených na trh v danom roku podľa hmotnosti.

Množstvo jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti F prílohy uvedených na trh v členskom štáte možno považovať za ekvivalentné množstvu odpadu vzniknutého z takýchto výrobkov vrátane znečistenia prostredia nimi za daný rok v danom členskom štáte.

Na dosiahnutie tohto cieľa môžu členské štáty okrem iného:

- a) zriadiť systémy vratných záloh;
- b) stanoviť ciele triedeného zberu pre príslušné systémy rozšírenej zodpovednosti výrobcu.

Prvý pododsek sa uplatňuje bez toho, aby bol dotknutý článok 10 ods. 3 písm. a) smernice 2008/98/ES.

2. Komisia pomôže členským štátom vymieňať si informácie a najlepšie postupy týkajúce sa vhodných opatrení na splnenie cieľov stanovených v odseku 1, okrem iného aj pokiaľ ide o systémy vratných záloh. Komisia sprístupní verejnosti výsledky takejto výmeny informácií a najlepších postupov.

3. Komisia prijme do 3. júla 2020 vykonávací akt, v ktorom sa stanoví metodika výpočtu a overovania cieľov triedeného zberu stanovených v odseku 1 tohto článku. Uvedený vykonávací akt sa prijme v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2.

Článok 10

Opatrenia na zvyšovanie informovanosti

Členské štáty prijímú opatrenia s cieľom informovať spotrebiteľov a motivovať ich k zodpovednému spotrebiteľskému správaniu na účely zníženia znečisťovania prostredia odpadom z výrobkov, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, a prijímú opatrenia na informovanie spotrebiteľov jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti G prílohy a používateľov rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty o týchto skutočnostiach:

- a) dostupnosti opätovne použiteľných alternatív, systémov opätovného použitia a možností nakladania s odpadom v prípade týchto jednorazových plastových výrobkov a rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty, ako aj o najlepších postupoch nakladania s odpadom, ktoré bude šetrné k životnému prostrediu, v súlade s článkom 13 smernice 2008/98/ES;
- b) vplyve znečisťovania prostredia odpadom z týchto jednorazových plastových výrobkov a z rybárskeho výstroja obsahujúceho plasty a o vplyve iných nevhodných spôsobov zneškodňovania odpadu z uvedených výrobkov a výstroja na životné prostredie, najmä na morské prostredie, a

⁽²⁴⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 850/98 z 30. marca 1998 o zachovaní zdrojov rybolovu prostredníctvom technických opatrení na ochranu mláďat morských organizmov (Ú. v. ES L 125, 27.4.1998, s. 1).

c) vplyve nevhodných spôsoboch zneškodňovania odpadu z týchto jednorazových plastových výrobkov na kanalizáciu.

Článok 11

Koordinácia opatrení

Bez toho, aby tým bol dotknutý článok 4 ods. 1 prvý pododsek tejto smernice, každý členský štát zabezpečí, aby opatrenia prijaté na transpozíciu a vykonávanie tejto smernice tvorili neoddeliteľnú súčasť jeho programov opatrení zavedených v súlade s článkom 13 smernice 2008/56/ES pre tie členské štáty, ktoré majú morské vody, programov opatrení zavedených v súlade s článkom 11 smernice 2000/60/ES, programov odpadového hospodárstva a programov predchádzania vzniku odpadu zavedených v súlade s článkami 28 a 29 smernice 2008/98/ES a plánov zberu a spracovania odpadu zavedených podľa smernice (EÚ) 2019/883, a aby s nimi boli v súlade.

Opatrenia, ktoré členské štáty prijímajú na transpozíciu a vykonávanie článkov 4 až 9 tejto smernice, musia byť v súlade s potravinovým právom Únie, aby sa zabezpečilo, že nebude ohrozená hygiena potravín a bezpečnosť potravín. V prípade materiálov určených na styk s potravinami podporia členské štáty vždy, keď je to možné, používanie udržateľných alternatív jednorazových plastov.

Článok 12

Špecifikácie a usmernenia pre jednorazové plastové výrobky

Na účely určenia, či sa nádoba na potraviny má považovať za jednorazový plastový výrobok na účely tejto smernice, okrem kritérií týkajúcich sa nádob na potraviny uvedených v prílohe zohráva rozhodujúcu úlohu to, či daná nádoba má tendenciu stať sa odpadom znečisťujúcim prostredie na základe svojho objemu alebo veľkosti, a to najmä ak ide o nádoby určené na jednu porciu.

Komisia uverejní do 3. júla 2020 po porade s členskými štátmi usmernenia, ktoré podľa potreby obsahujú príklady výrobkov, ktoré sa majú považovať za jednorazové plastové výrobky na účely tejto smernice.

Článok 13

Informačné systémy a podávanie správ

1. Členské štáty nahlasujú Komisii za každý kalendárny rok:
 - a) údaje o jednorazových plastových výrobkoch uvedených v časti A prílohy, ktoré sa uviedli na trh členského štátu každý rok, s cieľom preukázať zníženie spotreby v súlade s článkom 4 ods. 1;
 - b) informácie o opatreniach prijatých členskými štátom na účely článku 4 ods. 1;
 - c) údaje o jednorazových plastových výrobkoch uvedených v časti F prílohy, ktoré sa zozbierali v rámci triedeného zberu v členskom štáte každý rok, s cieľom preukázať dosiahnutie cieľov triedeného zberu v súlade s článkom 9 ods. 1;
 - d) údaje o rybárskom výstroji obsahujúcom plasty uvedenom na trh a o odpadovom rybárskom výstroji zozbieranom v členskom štáte každý rok;
 - e) informácie o obsahu recyklovaných materiálov v nápojových fľašiach uvedených v časti F prílohy s cieľom preukázať dosiahnutie cieľov stanovených v článku 6 ods. 5, a
 - f) údaje o jednorazových plastových výrobkoch uvedených v oddiele III časti E prílohy, ktoré po spotrebovaní skončia ako odpad, ktorý sa zozbieral v súlade s článkom 8 ods. 3.

Členské štáty tieto údaje a informácie nahlasujú elektronicky do 18 mesiacov od konca roka nahlasovania, za ktorý sa zozbierali. Údaje a informácie sa nahlasujú vo formáte stanovenom Komisiou v súlade s odsekom 4 tohto článku.

Prvé obdobie nahlasovania je kalendárny rok 2022 s výnimkou písmen e) a f) prvého pododseku, pre ktoré je prvé obdobie nahlasovania kalendárny rok 2023.

2. K údajom a informáciám, ktoré členské štáty nahlasujú v súlade s týmto článkom, sa pripojí správa o kontrole kvality. Údaje a informácie sa nahlasujú vo formáte stanovenom Komisiou v súlade s odsekom 4.

3. Komisia preskúma údaje a informácie nahlásené v súlade s týmto článkom a uverejní správu o výsledkoch svojho preskúmania. V správe sa posudzuje systém zberu údajov a informácií, zdroje údajov a informácií a metodika použitá v členských štátoch, ako aj úplnosť, spoľahlivosť, včasnosť a konzistentnosť týchto údajov a informácií. Posúdenie môže obsahovať aj konkrétne odporúčania na zlepšenie. Správa sa vypracuje po prvom nahlásení údajov a informácií členskými štátmi, a potom v intervaloch určených v článku 12 ods. 3c smernice 94/62/ES.

4. Komisia prijme do 3. januára 2021 vykonávacie akty, v ktorých sa stanoví formát nahlasovania údajov a informácií v súlade s odsekom 1 písm. a) a b) a s odsekom 2 tohto článku.

Komisia prijme do 3. júla 2020 vykonávacie akty, v ktorých sa stanoví formát nahlasovania údajov v súlade s odsekom 1 písm. c) a d) a s odsekom 2 tohto článku.

Komisia prijme do 1. januára 2022 vykonávacie akty, v ktorých sa stanoví formát nahlasovania údajov a informácií v súlade s odsekom 1 písm. e) a f) a s odsekom 2 tohto článku.

Uvedené vykonávacie akty sa prijímú v súlade s postupom preskúmania uvedeným v článku 16 ods. 2. Zohľadní sa formát vypracovaný podľa článku 12 smernice 94/62/ES.

Článok 14

Sankcie

Členské štáty stanovujú pravidlá, pokiaľ ide o sankcie uplatniteľné pri porušení vnútroštátnych ustanovení prijatých podľa tejto smernice, a prijímú všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Stanovené sankcie musia byť účinné, primerané a odrádzajúce. Členské štáty o týchto pravidlách a opatreniach informujú Komisiu do 3. júla 2021 a oznámia jej každú zmenu, ktorá ich ovplyvní.

Článok 15

Hodnotenie a preskúmanie

1. Komisia vykoná hodnotenie tejto smernice do 3. júla 2027. Toto hodnotenie musí byť založené na dostupných informáciách v súlade s článkom 13. Členské štáty poskytnú Komisii akékoľvek ďalšie informácie potrebné na účely hodnotenia a prípravy správy uvedenej v odseku 2 tohto článku.

2. Komisia predloží Európskemu parlamentu, Rade a Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru správu o hlavných zisteniach hodnotenia vykonaného v súlade s odsekom 1. K správe sa v prípade potreby pripojí legislatívny návrh. V uvedenom návrhu sa v prípade potreby stanovujú záväzné kvantitatívne ciele znižovania spotreby a záväzná miera zberu pre odpadový rybársky výstroj.

3. Správa obsahuje:

- a) posúdenie potreby preskúmať prílohu so zoznamom jednorazových plastových výrobkov vrátane plastových uzáverov a viečok, ktoré sa používajú na sklenené a kovové nápojové obaly;
- b) štúdiu uskutočniteľnosti zameranú na stanovenie záväznej miery zberu odpadového rybárskeho výstroja a záväzných kvantitatívnych cieľov Únie v znižovaní spotreby najmä jednorazových plastových výrobkov uvedených v časti A prílohy, pri zohľadnení úrovni spotreby a už dosiahnutých znížení spotreby v členských štátoch;
- c) posúdenie vývoja materiálov používaných v jednorazových plastových výrobkoch, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, ako aj nových modelov spotreby a obchodných modelov na báze opätovne použiteľných alternatív; pokiaľ je to možné, toto posúdenie obsahuje aj celkovú analýzu životného cyklu na účel posúdenia environmentálneho vplyvu takýchto výrobkov a ich alternatív, a
- d) posúdenie vedeckého a technického pokroku, pokiaľ ide o kritériá alebo normy pre biodegradovateľnosť v morskom prostredí uplatniteľné na jednorazové plastové výrobky v rozsahu pôsobnosti tejto smernice a na ich jednorazové náhrady, ktoré zabezpečia plné rozloženie na oxid uhličitý (CO₂), biomasu a vodu v čase dostatočne krátkom na to, aby plasty nepoškodili morské organizmy a nehromadili sa v životnom prostredí.

4. V rámci hodnotenia vykonaného podľa odseku 1 Komisia preskúma opatrenia prijaté podľa tejto smernice, pokiaľ ide o jednorazové plastové výrobky uvedené oddiele III v časti E prílohy a predloží správu o hlavných zisteniach. V správe sa zväžia aj možnosti záväzných opatrení s cieľom znížiť odpad po spotrebe jednorazových plastových výrobkov uvedených v oddiele III časti E prílohy vrátane možnosti stanovenia záväznej miery zberu tohto odpadu po spotrebe. V prípade potreby sa k správe pripojí legislatívny návrh.

Článok 16

Postup výboru

1. Komisii pomáha výbor zriadený článkom 39 smernice 2008/98/ES. Uvedený výbor je výborom v zmysle nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

2. Ak sa odkazuje na tento odsek, uplatňuje sa článok 5 nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Ak výbor nevydá žiadne stanovisko, Komisia neprijme návrh vykonávacieho aktu a uplatňuje sa článok 5 ods. 4 tretí pododsek nariadenia (EÚ) č. 182/2011.

Článok 17

Transpozícia

1. Členské štáty uvedú do účinnosti zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou do 3. júla 2021. Bezodkladne oznámia Komisii znenie týchto ustanovení.

Členské štáty však uplatňujú opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s:

- článkom 5 od 3. júla 2021,
- článkom 6 ods. 1 od 3. júla 2024,
- článkom 7 ods. 1 od 3. júla 2021,
- článkom 8 do 31. decembra 2024, avšak vo vzťahu k systémom rozšírenej zodpovednosti výrobcu zriadeným pred 4. júlom 2018 a v súvislosti s jednorazovými plastovými výrobkami uvedenými v oddiele III časti E prílohy do 5. januára 2023.

Členské štáty uvedú priamo pri prijatí opatrení uvedených v tomto odseku alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravujú členské štáty.

2. Členské štáty oznámia Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice.

3. Za podmienky, že sa dosiahnu ciele v oblasti nakladania s odpadom stanovené v článkoch 4 a 8, členské štáty môžu transponovať ustanovenia stanovené v článku 4 ods. 1 a článku 8 ods. 1 a 8 prostredníctvom dohôd medzi príslušnými orgánmi a dotknutými odvetvami hospodárstva, s výnimkou jednorazových plastových výrobkov uvedených v oddiele III časti E prílohy.

Takéto dohody musia spĺňať tieto požiadavky:

- a) dohody sú vymáhateľné;
- b) v dohodách sa špecifikujú ciele s príslušnými termínmi;
- c) dohody sa uverejnia vo vnútroštátnom úradnom vestníku alebo v úradnom dokumente, ktorý je rovnako prístupný verejnosti, a zašlú sa Komisii;
- d) výsledky dosahované v rámci dohody sa pravidelne monitorujú, oznamujú príslušným orgánom a Komisii a sprístupnia sa verejnosti podľa podmienok stanovených v dohode;
- e) príslušné orgány prijímú ustanovenia na to, aby preskúmali pokrok dosiahnutý podľa dohody, a
- f) v prípade neplnenia dohody musia členské štáty vykonať príslušné ustanovenia tejto smernice zákonmi, inými právnymi predpismi alebo správnymi opatreniami.

Článok 18

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom po jej uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Článok 19

Adresáti

Táto smernica je určená členským štátom.

V Bruseli 5. júna 2019

Za Európsky parlament
predseda
A. TAJANI

Za Radu
predseda
G. CIAMBA

PRÍLOHA

ČASŤ A

Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 4 o znižovaní spotreby

1. Poháre na nápoje vrátane ich uzáverov a viečok;
2. Nádoby na potraviny, t. j. nádoby, ako sú škatule, s viečkom alebo bez viečka, ktoré sa používajú na potraviny, ktoré sú:
 - a) určené na priamu konzumáciu buď na mieste predaja, alebo na inom mieste, ako je miesto predaja (tzv. take-away);
 - b) spravidla konzumované priamo z tejto nádoby a
 - c) hotové na konzumáciu bez akejkoľvek ďalšej prípravy, napríklad varenia alebo zohrievania,

vrátane nádob na potraviny určené na rýchle občerstvenie (tzv. fast-food) alebo na akékoľvek iné jedlá určené na priamu konzumáciu, s výnimkou nápojových obalov, tanierov a balení a vrecúšok obsahujúcich potraviny.

ČASŤ B

Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 5 o obmedzeniach pre uvedenie na trh

1. Vatové tyčinky do uší, ak nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice Rady 90/385/EHS ⁽¹⁾ alebo smernice Rady 93/42/EHS ⁽²⁾;
2. príbory (vidličky, nože, lyžice, paličky na jedenie);
3. taniere;
4. slamky, ak nepatria do rozsahu pôsobnosti smernice 90/385/EHS alebo 93/42/EHS;
5. miešadlá na nápoje;
6. paličky určené na pripevnenie k balónom a podopieranie balónov, s výnimkou balónov na priemyselné alebo iné profesionálne využitia a uplatnenia nedistribuovaných spotrebiteľom, ako aj mechanizmy takýchto paličiek;
7. nádoby na potraviny vyrobené z expandovaného polystyrénu, t. j. nádoby, ako sú škatule, s viečkom alebo bez viečka, ktoré sa používajú na potraviny, ktoré sú:
 - a) určené na priamu konzumáciu buď na mieste predaja, alebo na inom mieste, ako je miesto predaja (tzv. take-away);
 - b) spravidla konzumované priamo z tejto nádoby a
 - c) hotové na konzumáciu bez akejkoľvek ďalšej prípravy, napríklad varenia alebo zohrievania,

vrátane nádob na potraviny určené na rýchle občerstvenie (tzv. fast-food) alebo na akékoľvek iné jedlá určené na priamu konzumáciu s výnimkou nápojových obalov, tanierov a balení a vrecúšok obsahujúcich potraviny;

8. nápojové obaly vyrobené z expandovaného polystyrénu vrátane ich uzáverov a viečok;
9. poháre na nápoje vyrobené z expandovaného polystyrénu vrátane ich uzáverov a viečok.

⁽¹⁾ Smernica Rady 90/385/EHS z 20. júna 1990 o aproximácii právnych predpisov členských štátov o aktívnych implantovateľných zdravotníckych pomôckach (Ú. v. ES L 189, 20.7.1990, s. 17).

⁽²⁾ Smernica Rady 93/42/EHS zo 14. júna 1993 o zdravotníckych pomôckach (Ú. v. ES L 169, 12.7.1993, s. 1).

ČASŤ C

Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 6 ods. 1 až 4 o požiadavkách na výrobok

Nápojové obaly s kapacitou najviac tri litre, t. j. nádoby na tekutiny, ako sú napríklad nápojové fľaše vrátane ich uzáverov a viečok a kompozitné nápojové obaly vrátane ich uzáverov a viečok, nie však:

- a) sklenené alebo kovové nápojové obaly s plastovými uzávermi a viečkami;
- b) nápojové obaly určené a používané na potraviny na osobitné lekárske účely v tekutej forme v zmysle vymedzenia v článku 2 písm. g) nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 609/2013 ⁽³⁾.

ČASŤ D

Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 7 o požiadavkách na označovanie

1. Hygienické vložky, tampóny a tampónové aplikátory;
2. vlhčené utierky, t. j. vopred vlhčené utierky na osobné použitie a použitie v domácnosti;
3. tabakové výrobky s filtermi a filtre uvádzané na trh na použitie v kombinácii s tabakovými výrobkami;
4. poháre na nápoje.

ČASŤ E

I. Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 8 ods. 2 o rozšírenej zodpovednosti výrobcu

1. Nádoby na potraviny, t. j. nádoby, ako sú škatule, s viečkom alebo bez viečka, ktoré sa používajú na potraviny, ktoré sú:
 - a) určené na priamu konzumáciu buď na mieste predaja, alebo na inom mieste, ako je miesto predaja (tzv. take-away);
 - b) spravidla konzumované priamo z tejto nádoby a
 - c) hotové na konzumáciu bez akejkoľvek ďalšej prípravy, napríklad varenia alebo zohrievania,vrátane nádob na potraviny určené na rýchle občerstvenie (tzv. fast-food) alebo na akékoľvek iné jedlá určené na priamu konzumáciu s výnimkou nápojových obalov, tanierov a balení a vrecúšok obsahujúcich potraviny;
2. balenia a vrecúška vyrobené z pružného materiálu obsahujúce potraviny, ktoré sú určené na priamu konzumáciu z tohto balenia alebo vrecúška bez akejkoľvek ďalšej prípravy;
3. nápojové obaly s kapacitou najviac tri litre, t. j. nádoby na tekutiny, ako sú napríklad nápojové fľaše vrátane ich uzáverov a viečok a kompozitné nápojové obaly vrátane ich uzáverov a viečok, nie však sklenené alebo kovové nápojové obaly s plastovými uzávermi a viečkami;
4. poháre na nápoje vrátane ich uzáverov a viečok;
5. ľahké plastové tašky v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 1c smernice 94/62/ES.

II. Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 8 ods. 3 o rozšírenej zodpovednosti výrobcu

1. Vlhčené utierky, t. j. vopred vlhčené utierky na osobné použitie a použitie v domácnosti;
2. balónky, s výnimkou balónov na priemyselné alebo iné profesionálne využitia a uplatnenia nedistribúovaných spotrebiteľom.

⁽³⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 609/2013 z 12. júna 2013 o potravinách určených pre dojčatá a malé deti, potravinách na osobitné lekárske účely a o celkovej náhrade stravy na účely regulácie hmotnosti a ktorým sa zrušuje smernica Rady 92/52/EHS, smernica Komisie 96/8/ES, 1999/21/ES, 2006/125/ES a 2006/141/ES, smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/39/ES a nariadenie Komisie (ES) č. 41/2009 a (ES) č. 953/2009 (Ú. v. EÚ L 181, 29.6.2013, s. 35).

III. Iné jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 8 ods. 3 o rozšírenej zodpovednosti výrobcu

Tabakové výrobky s filtrami a filtre uvádzané na trh na použitie v kombinácii s tabakovými výrobkami.

ČASŤ F

Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 9 o triedenom zbere a článok 6 ods. 5 o požiadavkách na výrobok

Nápojové fľaše s kapacitou najviac tri litre vrátane ich uzáverov a viečok, nie však:

- a) sklenené alebo kovové nápojové fľaše s plastovými uzávermi a viečkami;
- b) nápojové fľaše určené a používané na potraviny na osobitné lekárske účely v tekutej forme v zmysle vymedzenia v článku 2 písm. g) nariadenia (EÚ) č. 609/2013.

ČASŤ G

Jednorazové plastové výrobky, na ktoré sa vzťahuje článok 10 o zvyšovaní informovanosti

1. Nádoby na potraviny, t. j. nádoby, ako sú škatule, s viečkom alebo bez viečka, ktoré sa používajú na potraviny, ktoré sú:
 - a) určené na priamu konzumáciu buď na mieste predaja, alebo na inom mieste, ako je miesto predaja (tzv. take-away);
 - b) spravidla konzumované priamo z tejto nádoby a
 - c) hotové na konzumáciu bez akejkoľvek ďalšej prípravy, napríklad varenia alebo zohrievania,vrátane nádob na potraviny určené na rýchle občerstvenie (tzv. fast-food) alebo na akékoľvek iné jedlá určené na priamu konzumáciu s výnimkou nápojových obalov, tanierov a balení a vrecúšok obsahujúcich potraviny;
 2. balenia a vrecúška vyrobené z pružného materiálu obsahujúce potraviny, ktoré sú určené na priamu konzumáciu z tohto balenia alebo vrecúška bez akejkoľvek ďalšej prípravy;
 3. nápojové obaly s kapacitou najviac tri litre, t. j. nádoby na tekutiny, ako sú napríklad nápojové fľaše vrátane ich uzáverov a viečok a kompozitné nápojové obaly vrátane ich uzáverov a viečok, nie však sklenené alebo kovové nápojové obaly s plastovými uzávermi a viečkami;
 4. poháre na nápoje vrátane ich uzáverov a viečok;
 5. tabakové výrobky s filtrami a filtre uvádzané na trh na použitie v kombinácii s tabakovými výrobkami;
 6. vlhčené utierky, t. j. vopred vlhčené utierky na osobné použitie a použitie v domácnosti;
 7. balóny, s výnimkou balónov na priemyselné alebo iné profesionálne využitia a uplatnenia nedistribúovaných spotrebiteľom;
 8. ľahké plastové tašky v zmysle vymedzenia v článku 3 bode 1c smernice 94/62/ES;
 9. hygienické vložky, tampóny a tampónové aplikátory.
-

ISSN 1977-0790 (elektronické vydanie)
ISSN 1725-5147 (papierové vydanie)

Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie
2985 Luxemburg
LUXEMBURSKO

SK